

Електронне наукове фахове видання "Державне управління: удосконалення та розвиток" включено до переліку наукових фахових видань України з питань державного управління (Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.12.2016 № 1604)

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
удосконалення та розвиток

Дніпровський державний
аграрно-економічний
університет

ДКС Центр
Видавництво ТОВ «ДКС-центр»

0 0 0 0 0 0 0 0

УДК 351.86

Н. Г. Клименко,

к. держ. упр., доцент, докторант кафедри глобалістики, євроінтеграції та управління національною безпекою

Національної академії державного управління при Президентові України

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЛІЦЕНЗУВАННЯ ЯК ЗАСОБУ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НЕДЕРЖАВНИХ ІНСТИТУЦІЙ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

N. Klimenko,

*doctoral student of the Department of globalistics, European integration and national security administration
National Academy for Public Administration under the President of Ukraine, PhD (Public Administration),
associate professor*

LEGAL PRINCIPLES OF LICENSING AS A TOOL OF STATE REGULATION OF PRIVATE INSTITUTIONS OF NATIONAL SECURITY

Стаття присвячена дослідженню правових засад ліцензування господарської діяльності як засобу державного регулювання діяльності недержавних інституцій у сфері національної безпеки, виявлено колізії та неузгодженості, які містяться у Законі України "Про ліцензування видів господарської діяльності", що регулює суспільні відносини у сфері ліцензування видів господарської діяльності, визначає виключний перелік видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, встановлює уніфікований порядок їх ліцензування, нагляд і контроль у сфері ліцензування, відповідальність за порушення законодавства у сфері ліцензування видів господарської діяльності.

The article investigates the legal principles of licensing of economic activities as a means of state regulation of private institutions of national security, found contradictions and inconsistencies contained in the Law of Ukraine "On licensing of economic activity" regulating social relations in the field of licensing of economic activities determines exhaustive list of economic activities subject to licensing, establishes a unified procedure for licensing, supervision and control in the field of licensing, responsibility for violation of legislation on licensing of economic activity.

Ключові слова: *недержавні інституції, національна безпека, державне регулювання, ліцензування, господарська діяльність.*

Keywords: *private institutions, national security, government regulation, licensing, economic activity.*

Постановка проблеми. В рамках проведення дерегуляції з метою скорочення видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, 02.03.2015 Верховною Радою України було прийнято Закон України “Про ліцензування видів господарської діяльності” № 222-VIII (далі – Закон про ліцензування), який сьогодні регулює суспільні відносини у сфері ліцензування видів господарської діяльності, визначає виключний перелік видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, встановлює уніфікований порядок їх ліцензування, нагляд і контроль у сфері ліцензування, відповідальність за порушення законодавства у сфері ліцензування видів господарської діяльності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій та виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Дослідженням ліцензування господарської діяльності в Україні у більшості випадків приділяється увага представниками юридичних наук.

Так, Е. Бекірова [1] досліджуючи правове регулювання певних видів господарської діяльності, розглядає ліцензування як елемент легітимації суб’єктів господарської діяльності; умову здійснення певних видів господарської діяльності; підставу виникнення права здійснювати види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню; елемент механізму реалізації конституційного права на підприємницьку діяльність; засіб державного регулювання господарської діяльності.

На думку О. Кашперського, ліцензування має адміністративно-правову природу, оскільки наділяє спеціальною правоздатністю суб’єктів господарювання через легітимізацію його правоздатності у сфері дії локальних заборон, має свої принципи організації управлінського впливу та здійснюється шляхом вжиття адміністративних процедур дозволу та контролю [13, с. 166].

І. Пастух вважає, що ліцензування можна визначити як правовий режим провадження окремих встановлених законодавством видів господарської діяльності, що передбачає державне підтвердження та визначення меж прав на їх здійснення, контроль за цією діяльністю та можливість її припинення за особливими підставами з боку повноважних органів держави. Він пропонує розглядати ліцензування як форму поручництва, де держава, в особі уповноважених на те органів, які видають ліцензії, виступає поручником здійснення суб’єктами господарювання діяльності, що ліцензується [15, с. 7].

В. Сіверін зазначає, що оскільки більшість публічних послуг пов’язані з потребою у безпеці, тому їх доцільно назвати дозвільними, і пропонує віднести ліцензування до дозвільних послуг, оскільки воно оформлюється і здійснюється на основі правового акта (ліцензії), в результаті настають юридичні наслідки [17, с. 26, с. 50].

Аналізуючи дослідження вітчизняними науковцями ліцензування варто звернути увагу на те, що їх дослідження ґрунтувались на нормах Закону України “Про ліцензування певних видів господарської діяльності” [6], який на сьогодні втратив чинність.

Водночас, аналіз праць вітчизняних науковців з державного управління свідчить про те, що вони не розглядають ліцензування як засіб державного регулювання діяльності недержавних інституцій у сфері національної безпеки.

Виняткове значення державного регулювання діяльності недержавних інституцій у сфері національної безпеки для забезпечення безпечного розвитку суспільства, суверенітету держави та прав і свобод людини й громадянина та недостатня увага до його дослідження з боку науковців з державного управління підтверджують актуальність обраної тематики.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження правових засад ліцензування як засобу державного регулювання діяльності недержавних інституцій у сфері національної безпеки, а також позитивних здобутків та недоліків, що містить Закон про ліцензування.

Виклад основного матеріалу дослідження. Закон про ліцензування визначає ліцензування засобом державного регулювання провадження видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, і спрямований на забезпечення реалізації єдиної державної політики у сфері ліцензування, захист економічних і соціальних інтересів держави, суспільства та окремих споживачів.

Його прийняття призвело, зокрема, до скорочення кількості видів господарської діяльності, що підлягали ліцензуванню згідно із Законом України “Про ліцензування певних видів господарської діяльності” від 01.06.2000 № 1775-III [6] з 56 (на момент втрати ним чинності) до 30 видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню (на момент прийняття Закону про ліцензування). Станом на 01.01.2017 року цей перелік становить 32 види господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню.

Відповідно до Закону про ліцензування, органом ліцензування є орган виконавчої влади, визначений Кабінетом Міністрів України, або уповноважений законом державний колегіальний орган [5] (в нашому дослідженні вони є суб’єктами державного регулювання діяльності недержавних інституцій).

Станом на 01.01.2017 Кабінетом Міністрів України органами ліцензування визначено 18 центральних органів виконавчої влади, СБУ, а також обласні та Київську міську державні адміністрації [6].

Крім того, сьогодні закони України уповноважують на здійснення ліцензування господарської діяльності 5 державних колегіальних органів, а саме: Національну раду з питань телебачення і радіомовлення, Нацкомфінпослуг, НКЦПФР, НКРЗІ, НКРЕКП.

Об’єктом державного регулювання діяльності недержавних інституцій є суб’єкт господарювання, який подав до органу ліцензування заяву про отримання ліцензії разом із підтвердними документами згідно з вимогами відповідних ліцензійних умов (якого Закон про ліцензування визначає здобувачем ліцензії) та суб’єкт господарювання, який має ліцензію на провадження встановленого законом виду господарської діяльності (у Законі про ліцензування – ліцензіат).

Згідно із Законом про ліцензування, державна політика у сфері ліцензування ґрунтується, на низці принципів, серед яких зокрема:

принцип єдиної державної системи ліцензування, що реалізується, зокрема, шляхом визначення Кабінетом Міністрів України органів ліцензування та видів господарської діяльності згідно із статтею 7 Закону про ліцензування, на які відповідний орган ліцензування видає ліцензії;

принцип пріоритетності захисту прав, законних інтересів, життя і здоров’я людини, навколишнього природного середовища, захисту обмежених ресурсів держави та забезпечення безпеки держави, що передбачає, зокрема, ліцензування виду господарської діяльності застосовується лише до такого виду, провадження якого становить загрозу порушення прав, законних інтересів громадян, життю чи здоров’ю людини, навколишньому природному середовищу та/або безпеці держави, і лише у разі недостатності інших засобів державного регулювання [5].

Отже, Закон про ліцензування зазначає, що провадження видів господарської діяльності, які підлягають ліцензуванню згідно зі статтею 7, становить загрозу порушення прав, законних інтересів громадян, життю чи здоров’ю людини, навколишньому природному середовищу та/або безпеці держави.

Усі види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, за Законом про ліцензування можна поділити на три групи:

1) види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню відповідно до Закону про ліцензування;

2) види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню відповідно до Закону про ліцензування з урахуванням особливостей, визначених спеціальними законами;

3) види господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню відповідно до вимог спеціальних законів, оскільки відповідно до частини другої статті 2 Закону про ліцензування, дія цього Закону не поширюється на порядок видачі, переоформлення та анулювання ліцензій на здійснення ліцензування банківської діяльності, яка здійснюється відповідно до Закону України “Про банки і банківську діяльність” [2]; діяльності в галузі телебачення і радіомовлення, яка здійснюється відповідно до Закону України “Про телебачення і радіомовлення” [10]; діяльності з виробництва і торгівлі спиртом етиловим, коньячним і плодовим, алкогольними напоями та тютюновими виробами, що здійснюється відповідно до Закону України “Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів” [4].

При цьому слід зазначити, що ліцензія на здійснення банківської діяльності згідно із статтею 19 Закону України “Про банки і банківську діяльність” надається Національним банком України [2], який відповідно до статті 2 Закону України “Про Національний банк України” є центральним банком України, особливим центральним органом державного управління,

юридичний статус, завдання, функції, повноваження і принципи організації якого визначаються Конституцією України, цим Законом та іншими законами України [8]. Це дозволяє дійти висновку, що Національний банк України не є органом ліцензування в розумінні Закону про ліцензування, оскільки не належить до органів виконавчої влади або державних колегіальних органів.

Аналогічний висновок можна зробити і стосовно Служби безпеки України, яка є органом ліцензування [16], але також не належить до органів виконавчої влади або державних колегіальних органів, оскільки згідно з Законом [9] СБУ має статус державний правоохоронного органу спеціального призначення, який забезпечує державну безпеку України підпорядковується Президентові України.

Також слід зазначити про деяку неузгодженість законів, що регламентують ліцензування господарської діяльності, із Законом про ліцензування.

Так, згідно із Законом про ліцензування, ліцензія – запис у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань про рішення органу ліцензування щодо наявності у суб'єкта господарювання права на провадження визначеного ним виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню [5].

При цьому Закон України “Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів” визначає ліцензію (спеціальний дозвіл) як документ державного зразка, який засвідчує право суб'єкта господарювання на провадження одного із зазначених у цьому Законі видів діяльності протягом визначеного строку [4].

Ще одна колізія міститься у частині 6 статті 21 Закону про ліцензування, у якій зазначається, що ліцензії на провадження видів господарської діяльності, зазначених у статті 7 цього Закону, які є чинними на день набрання чинності цим Законом та мали обмежений термін дії, є безстроковими і можуть бути, за заявою ліцензіата, переоформлені відповідним органом ліцензування безкоштовно у тижневий строк [5].

Ця норма призвела до надходження до органів ліцензування великої кількості звернень та скарг від суб'єктів господарювання, які мали ліцензії на провадження діяльності у сфері телекомунікацій, яка ліцензується з урахуванням особливостей, визначених Законом України “Про телекомунікації”, та господарської діяльності з культивування рослин, включених до таблиці I Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого Кабінетом Міністрів України, розроблення, виробництво, виготовлення, зберігання, перевезення, придбання, реалізація (відпуск), ввезення на територію України, вивезення з території України, використання, знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, включених до зазначеного Переліку, яка ліцензується з урахуванням особливостей, визначених Законом України “Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори”. Оскільки, статтею 8 Закону України “Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори” встановлено, що ліцензія на здійснення діяльності з обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів видається на п'ять років [7]. А частиною п'ятою статті 48 Закону України “Про телекомунікації” визначено, що строк дії ліцензії встановлює НКРЗІ, у ліцензії, але не може бути меншим ніж п'ять років [11].

Така колізія призвела до виникнення нерівних умов для суб'єктів господарювання, що мали чинні на день набрання чинності Законом про ліцензування ліцензії, та тих, хто мав намір отримати їх уперше. Оскільки для останніх та тих, у кого на момент прийняття Закону про ліцензування термін дії ліцензії закінчився, термін дії ліцензії відповідно до спеціальних законів мав становити п'ять років, а для тих, хто мав чинні ліцензії – вони ставали безстроковими.

Ще однією проблемою, яка виникла на підставі норми, передбаченої частиною шостою статті 21 Закону про ліцензування стало те, що вона передбачає безкоштовне переоформлення ліцензії на безстрокову [5], у той час як відповідно до статті 49 Закону України “Про телекомунікації” після закінчення строку дії ліцензії, суб'єкт господарювання може продовжити її термін дії, а частиною першою статті 53 цього Закону передбачено, що за видачу ліцензій, їх переоформлення, видачу дублікатів, копій і продовження терміну їх дії справляється плата, розмір якої встановлює Кабінет Міністрів України [11].

Також варто звернути увагу є те, що стаття 7 Закону про ліцензування передбачає ліцензування зовнішньоекономічної діяльності відповідно до статті 16 Закону України “Про зовнішньоекономічну діяльність”. У цій статті зокрема, мова йде про ліцензування зовнішньоекономічних операцій, яке визначається як комплекс адміністративних дій

органу виконавчої влади з питань економічної політики з надання дозволу на здійснення суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності експорту (імпорту) товарів [3]. Тобто у статті 16 вищезазначеного Закону мова йде про видачу ліцензії на експорт (імпорт) товарів, що підлягають ліцензуванню, а не про на отримання суб'єктом господарювання права на провадження визначеного ним виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню.

Ще однією неузгодженістю, яку містить Закон про ліцензування, є те, що пунктом 12 частини сьомої статті 21 передбачено внесення зміни до частини третьої статті 15 Закону України “Про донорство крові та її компонентів”, яку передбачено викласти в наступній редакції: “Взяття, переробка, зберігання донорської крові та її компонентів, реалізація їх та виготовлених з них препаратів закладами охорони здоров'я та їх підрозділами, зазначеними у частині першій цієї статті, а також переробка і зберігання донорської крові та її компонентів, реалізація виготовлених з них препаратів суб'єктами, зазначеними у частині другій цієї статті, дозволяється лише за наявності відповідної ліцензії, виданої центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я” [5].

Водночас, стаття 7 Закону про ліцензування, якою встановлено вичерпний перелік видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, не містить господарської діяльності з взяття, переробки, зберігання донорської крові та її компонентів, реалізація їх та виготовлених з них препаратів закладами охорони здоров'я та їх підрозділами, переробки і зберігання донорської крові та її компонентів, реалізації виготовлених з них препаратів суб'єктами.

Крім того, на нашу думку, для деяких видів господарської діяльності необхідно передбачити внесення змін до спеціальних законів, які запроваджуватимуть проведення органом ліцензування до видачі ліцензії обов'язкової перевірки відповідності матеріально-технічної бази встановленим вимогам та заявленим у заяві про отримання ліцензії характеристикам, як це, зокрема, передбачено Законом України “Про лікарські засоби” для ліцензування господарської діяльності з виробництво лікарських засобів.

Порядок здійснення такої перевірки доцільно встановити у ліцензійних умовах, які відповідно до статті 1 Закону про ліцензування, є нормативно-правовим актом Кабінету Міністрів України, іншого уповноваженого законом органу державної влади, положення якого встановлюють вичерпний перелік вимог, обов'язкових для виконання ліцензіатом, та вичерпний перелік документів, що додаються до заяви про отримання ліцензії.

Це пов'язане з тим, що провадження деяких видів господарської діяльності з використанням матеріально-технічної бази, що не відповідає встановленим вимогам, або взагалі її відсутність може призвести до виникнення загроз життю та здоров'ю особи, безпеці життєдіяльності населення, а також завдати значної шкоди довкіллю.

Доцільність запровадження такої норми пов'язана з тим, що видача ліцензії сьогодні здійснюється на підставі перевірки поданих здобувачем ліцензії заяви про отримання ліцензії та підтвердних документів, що додаються до неї, вичерпний перелік яких встановлюється ліцензійними умовами, і значними часовими витратами на проведення позапланових перевірок дотримання вимог ліцензійних умов з метою отримання законних підстав на анулювання ліцензії у порушника, оскільки у більшості випадків такі порушення можуть призвести до людських жертв та невідворотних збитків, у тому числі до виникнення надзвичайних ситуацій різного характеру з катастрофічними наслідками для особи, суспільства, держави й довкілля. Як уже зазначалося у наших попередніх дослідженнях [14], такі ситуації дешевше попередити, ніж потім ліквідувати їх наслідки.

На нашу думку, до таких видів господарської діяльності в першу чергу варто віднести:

виробництво особливо небезпечних хімічних речовин, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України, поводження з небезпечними відходами;

культивування рослин, включених до таблиці I Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого Кабінетом Міністрів України, розроблення, виробництво, виготовлення, зберігання, перевезення, придбання, реалізація (відпуск), ввезення на територію України, вивезення з території України, використання, знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, включених до зазначеного Переліку;

перероблення побутових відходів та захоронення побутових відходів.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Проведене дослідження підтверджує, що ліцензування дійсно належить о засобів державного регулювання діяльності недержавних інституцій у сфері національної безпеки, оскільки воно застосовується лише до тих видів господарської діяльності, провадження яких

становить загрозу життю чи здоров'ю людини, навколишньому природному середовищу та/або безпеці держави.

Водночас, проведений аналіз дозволяє дійти висновку, що Закон про ліцензування потребує внесення змін з метою усунення усіх неузгодженостей та колізій, що, в свою чергу, ставить перед Мінекономрозвитку, як центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної регуляторної політики та державної політики з питань ліцензування, нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, та Державною регуляторною службою, яка є спеціально уповноваженим органом з питань ліцензування, одним з основних завдань якої є реалізація державної регуляторної політики, політики з питань нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, ліцензування, спільно з усіма зацікавленими державними органами (у тому числі органами ліцензування) підготувати відповідні зміни до чинного Закону про ліцензування, залучивши до цього зацікавлені недержавні інституції, у тому числі й ті, які провадять або планують провадити господарську діяльність, що підлягає ліцензуванню, та громадян, щодо удосконалення ліцензування як засобу державного регулювання з метою забезпечення балансу між інтересами недержавних інституцій та забезпечення захищеності життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави (національних інтересів), за якої забезпечуються сталий розвиток суспільства, своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізація загроз національним інтересам у різних сферах життєдіяльності суспільства та держави [12, с. 67-68], тобто національної безпеки. Розроблення та внесення на розгляд Верховної Ради України законопроекту про внесення змін і доповнень до Закону про ліцензування та відповідних спеціальних законів, що регламентують здійснення господарської діяльності, яка підлягає ліцензуванню, дозволить підвищити ефективність державного регулювання діяльності недержавних інституцій у сфері національної безпеки, сприятиме спрощенню умов ведення бізнесу та забезпеченню безпеки особи, суспільства, держави.

Отже, подальші дослідження державного регулювання діяльності недержавних інституцій у сфері національної безпеки є актуальними, оскільки удосконалення його правових засад сприятиме підвищенню його ефективності.

Література.

1. Бекірова Е.Е. Правове регулювання ліцензування певних видів господарської діяльності : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Бекірова Ельвіна Ескендерівна ; Одеська національна юридична академія ; наук. кер. Саніахметова Н.О. – О., 2005. – 202 с.
2. Закон України “Про банки і банківську діяльність” від 7 грудня 2000 р. № 2121-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
3. Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність” від 16 квітня 1991 р. № 959-XII-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
4. Закон України “Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів” від 19 грудня 1995 р. № 481/95-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80>
5. Закон України “Про ліцензування видів господарської діяльності” від 2 березня 2015 р. № 222-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/222-19>
6. Закон України “Про ліцензування певних видів господарської діяльності” від 1 червня 2000 р. № 1775-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1775-14>
7. Закон України “Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори” від 15 лютого 1995 р. № 60/95-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/60/95-%D0%B2%D1%80>
8. Закон України “Про Національний банк України” від 20 травня 1999 р. № 679-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679-14>
9. Закон України “Про Службу безпеки України” від 25 березня 1992 р. № 2229-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>
10. Закон України “Про телебачення і радіомовлення” від 21 грудня 1993 р. № 3759-XII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3759-12>
11. Закон України “Про телекомунікації” від 18 листопада 2003 р. № 1280-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1280-15>

12. Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук.-ред. колегія : Ю.В. Ковбасюк (голова) та ін. – К. : НАДУ, 2011. – Т. 1 : Теорія державного управління / наук.-ред. колегія : В.М. Князєв (співголова), І.В. Розпутенко (співголова) та ін. – 2011. – 748 с.
13. Кашперський О.В. Адміністративно-правовий статус суб'єктів ліцензування господарської діяльності в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Кашперський Олександр Володимирович ; Київ. міжнар. ун-т ; наук. кер. Бандурка О.М. – Х., 2011. – 193 с.
14. Клименко Н.Г. Особливості державного управління в умовах надзвичайних ситуацій : теоретичний та історичний аспекти : дис. ... канд. наук з держ. упр.: 25.00.01 / Клименко Наталія Григорівна ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; наук. кер. Ситник Г.П. – К., 2008. – 225 с.
15. Пастух І.Д. Організаційно-правові засади ліцензування господарської діяльності в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / І.Д. Пастух ; Нац. акад. держ. податк. служби України. – К., 2005. – 19 с.
16. Постанова Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2015 р. № 609 “Про затвердження переліку органів ліцензування та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України” [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/609-2015-%D0%BF/paran9#n9>
17. Сіверін В.І. Адміністративно-правові засади надання дозвільних послуг суб'єктами публічної адміністрації : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Сіверін Володимир Іванович ; Харк. нац. ун-т внутр. справ ; наук. кер. Бандурка О.М. – Х., 2010. – 193 с.
18. Указ Президента України від 12 січня 2015 р. № 5/2015 “Про Стратегію сталого розвитку “Україна – 2020” [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>

References.

1. Bekirova, E.E. (2005), “Rights licensing certain types of activities”, Abstract of Ph.D. dissertation, Commercial law; economic and procedural law, Odessa National Academy of Law, Odessa, Ukraine.
2. The Verkhovna Rada of Ukraine (2000), The Law of Ukraine “On banks and banking activity”, available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2121-14> (Accessed 25 February 2017).
3. The Verkhovna Rada of Ukraine (1991), The Law of Ukraine “On Foreign Economic Activity”, available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/959-12> (Accessed 25 February 2017).
4. The Verkhovna Rada of Ukraine (1995), The Law of Ukraine “On state regulation of production and turnover of ethyl, cognac and fruit, alcoholic beverages and tobacco products”, available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/481/95-%D0%B2%D1%80> (Accessed 25 February 2017).
5. The Verkhovna Rada of Ukraine (2015), The Law of Ukraine “On licensing of economic activities ”, available at: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/222-19> (Accessed 25 February 2017).
6. The Verkhovna Rada of Ukraine (2000), The Law of Ukraine “On Licensing Certain Business Activities”, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1775-14> (Accessed 25 February 2017).
7. The Verkhovna Rada of Ukraine (1995), The Law of Ukraine “On narcotic drugs, psychotropic substances and precursors”, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/60/95-%D0%B2%D1%80> (Accessed 25 February 2017).
8. The Verkhovna Rada of Ukraine (1999), The Law of Ukraine “On the National Bank of Ukraine”, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679-14> (Accessed 25 February 2017).
9. The Verkhovna Rada of Ukraine (1992), The Law of Ukraine “On the Security Service of Ukraine”, available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2229-12> (Accessed 25 February 2017).
10. The Verkhovna Rada of Ukraine (1993), The Law of Ukraine “On Television and Radio”, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3759-12> (Accessed 25 February 2017).
11. The Verkhovna Rada of Ukraine (2003), The Law of Ukraine “On Telecommunications”, available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1280-15> (Accessed 25 February 2017).
12. Entsiklopediia derzhavnoho upravlinnia u 8 t. [Encyclopedia of government: in 8 v.] Kniaziev, V.M. and Rozputenko, I.V. (2011) Teoriia derzhavnoho upravlinnia [Theory of Public Administration], T. 1, NADU, Kyiv, Ukraine.

13. Kashpers'kyj, O.V. (2011), "Administrative and legal status of the licensing business in Ukraine", Abstract of Ph.D. dissertation, Administrative law and process; finance law; information law, Mizhnaronyy Kyiv University, Kharkiv, Ukraine.
14. Klymenko, N.H. (2008), "Features of public administration in emergency situations: a theoretical and historical aspects", Abstract of Ph.D. dissertation, Theory and History of Public Administration, The National Academy of Public Administration under the President of Ukraine, Kyiv, Ukraine.
15. Pastukh, I.D. (2005), "The organizational principles of licensing of economic activities in Ukraine", Ph.D. Thesis, Administrative law and process; finance law; information law, National Academy of State Tax Service of Ukraine, Kyiv, Ukraine.
16. The Verkhovna Rada of Ukraine (2015), Decree Cabinet of Ministers of Ukraine "On the list of licensing and ceasing invalid some decisions of the Cabinet of Ministers of Ukraine on the list of licensing and ceasing invalid some decisions of the Cabinet of Ministers of Ukraine", available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/609-2015-%D0%BF/paran9#n9> (Accessed 25 February 2017).
17. Siverin, V.I., (2010), "Administrative and legal framework providing licensing services of the public administration entities", Abstract of Ph.D. of Law dissertation, Administrative law and process; finance law; information law, Kharkiv University of Internal Affairs, Kharkiv, Ukraine.
18. The Verkhovna Rada of Ukraine (2015), Presidential Decree Ukraine "On the Strategy for Sustainable Development "Ukraine – 2020", available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5/2015> (Accessed 25 February 2017).

Стаття надійшла до редакції 14.03.2017 р.

Вгору

ТОВ "ДКС Центр"